

TIDSSKRIFT FOR SPROG-
OG KULTURPÆDAGOGIK

nummer 52 · november 2011

Test!

»Sprogtest er sprogpolitik
klædt som undersøgelse.«

Peter Dahler-Larsen

AARHUS UNIVERSITETSFORLAG

SPROGforum

TIDSSKRIFT FOR SPROG- OG KULTURPÆDAGOGIK

nummer 52 · november 2011

LILIAN ROHDE

Kronik: Sprog er nøglen til verden – men er en ekspertrapport nøglen til fremtiden? 6

PETER DAHLER-LARSEN

Sprogtest, evalueringer og deres virkninger 11

LARS STENIUS STÆHR

De nationale test – positiv eller negativ washback på undervisningen? 19

MIRJAM LEHMKUHL

Sprogvurdering af børn og unge med dansk som andetsprog – overvejelser inden man går i gang 27

DANIÈLE EYCHENNE

Folkeskolens afgangsprøver i fransk på godt og ondt! 32

CHRISTIAN YDESEN

Risikofyldte test – erfaringer fra dansk testhistorie 41

JOYCE KLING OG LARS STENIUS STÆHR

Certificering af universitetsunderviseres engelsksproglige kompetencer 46

LOUISE DENVER, CHRISTIAN JENSEN,
INGER M. MEES OG CHARLOTTE WERTHER

Hvad synes du selv? – Om underviseres evaluering af egne kompetencer i engelsk 54

CLAUS HAAS

Åbne sider: Det danske samfund – et mono- eller flerkulturelt demokrati? 64

Godt Nyt og Andet Godt Nyt 74

SPROGforum

Test!

Sprogforum årg. 17, nummer 52, november 2011

Tidsskrift for sprog- og kulturpædagogik

© 2011 Aarhus Universitetsforlag og den enkelte forfatter/fotograf/tegner

Sprogforum er fra og med nr. 48 et fagfællebedømt tidsskrift.

Temareaktionen for dette nummer:

Karen Lund, Karen-Margrete Frederiksen, Lilian Rohde og Bettina Brandt-Nilsson

Tidsskriftet Sprogforum redigeres af en fast redaktionsgruppe:

Karen Lund (ansv.), Bergthóra Kristjánsdóttir og Karen Sonne Jakobsen

– med bidrag fra: INFODOK, Informations- og Dokumentationscenter for Fremmedsprogspædagogik på Danmarks Pædagogiske Bibliotek: <http://www.dpb.dpu.dk/infodok>

– og med baggrund i en bred redaktionel storgruppe:

Gülsüm Akbas, Bettina Brandt-Nilsson, Birte Dahlgreen, Karen-Margrete Frederiksen, Annegret Friedrichsen, Annette Søndergaard Gregersen, Anne Holmen, Karen Sonne Jakobsen, Mads Kirkebæk, Bergthóra Kristjánsdóttir, Karen Lund, Elina Maslo, Bente Meyer, Pia Zinn Ohrt, Ulla Prien, Karen Risager, Lilian Rohde, Michael Svendsen Pedersen, Iben Stampe Sletten, Lars Stenius Stæhr, Peter Villads Vedel og Merete Vonsbæk

Redaktionens adresse:

Sprogforum
Institut for Uddannelse og
Pædagogik (DPU)
Tuborgvej 164, Postbox 840
2400 København NV
E: sprogforum@dpu.dk
T: 8715 1796

Forlagets adresse:

Aarhus Universitetsforlag
Langelandsgade 177
8200 Aarhus N
E: unipress@au.dk
www.unipress.dk
T: 8715 3963
F: 8715 3875

Design og sats: Carl-H.K. Zakrisson & Tod Alan Spoerl

ISSN 0909-9328

ISBN 978-87-7124-262-1

Abonnement

3 temanumre: 225 kr. for private abonnenter og 325 kr. for institutioner.

Abonnement kan tegnes ved henvendelse til Aarhus Universitetsforlag:

sprogforum@unipress.au.dk

Løssalg

I løssalg koster Sprogforum 100 kr. + porto per nummer.

Sprogforum kan købes på Danmarks Pædagogiske Bibliotek

og Aarhus Universitetsforlag.

På nettet

Sprogforum nr. 1-35 kan bestilles på pluk@dpu.dk

Artikler fra nr. 1-35 kan ses på inet.dpb.dpu.dk/infodok

Sprogforum nr. 36-51 kan bestilles på sprogforum@unipress.au.dk

eller købes via forlagets hjemmeside www.unipress.dk

Forord

Testning og evalueringer gennemsyrrer i højere og højere grad samfundet: Børnehaver, skoler og uddannelsesverdenen i øvrigt bliver udsat for sprogtestning og evalueringer på mange niveauer og med mange formål og konsekvenser. Derfor har vi fundet det relevant for tredje gang i Sprogforums historie at sætte fokus på måling af sproglige kompetencer. De to tidligere numre der har haft sprogprøvning som tema, er henholdsvis nr. 11 med titlen: *Evaluering af sprogfærdigheder* (1998) og nr. 23, der slet og ret hedder *Evaluering* (2002).

Nogle af artiklerne i dette nummer behandler formativ evaluering, men hovedvægten ligger på summativ evaluering, sprogtestning, udefrakommende evalueringer og disses forskelligartede indvirkning på de berørte institutioner og individer, det være sig børnehavebørn, lærere som elever og studerende.

Indvirkning og konsekvenser af testning og evalueringer kan være vidtrækkende og indgribende på flere områder: Undervisningen berøres positivt eller negativt, hvilket indvirker på lærernes arbejde og følgelig også på elevernes og de studerendes sprogarbejde. Nogle sprogtest influerer også direkte på individers liv og fremtid, og evalueringer af undervisningsprogrammer og uddannelser skaber nye pædagogiske og sociale realiteter, f.eks. ved at bidrage til øget social segregering af institutionerne.

I takt med at undervisningen på de videregående uddannelser i flere og flere tilfælde foregår på engelsk, er behovet for at fastsætte og vurdere en passende kvalitet af denne engelsksprogede undervisning blevet påtrængende. På de videregående uddannelsesinstitutioner foregår der i øjeblikket diskussioner af lærernes engelsksproglige kompetencer, og der bliver udviklet metoder til certificering af de involverede lærere. Dette relativt nye evalueringsfelt har vi også valgt at præsentere i dette nummer.

Kronik: Lilian Rohde: Sprog er nøglen til verden – men er en ekspertrapport nøglen til fremtiden?

I kronikken reflekterer kronikøren over, hvor visionær og fremadrettet rapporten »Sprog er nøglen til verden« i realiteten er.